

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อความอยู่ดีมีสุข ซึ่งเป็นกรณีศึกษาที่บ้านสนุ่น หมู่ที่ 6 ตำบลท่าหลวง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านสนุ่น หมู่ที่ 6 ตำบลท่าหลวง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 176 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาใช้สูตรคำนวณจำนวนตัวอย่างโดยอ้างอิงจากนักสถิติชื่อ Taro Yamane (1967) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนตัวอย่างจากการคำนวณ 123 ราย ทำการเก็บรวบรวมกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มตามความสะดวก (convenience sampling) โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านไม่ต่ำกว่า 6 เดือน
2. มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และสามารถสื่อสาร อ่านออกเขียนได้
3. มีความยินยอมให้ความร่วมมือ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง สามารถเก็บข้อมูลได้มากกว่าการคำนวณจาก 123 ราย เป็น 131 ราย ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ อีกทั้งขนาดจากการคำนวณเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ควรเก็บได้เป็นอย่างน้อย ผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลที่ได้อ้างอิงมาวิเคราะห์โดยไม่คัดออก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เพื่อวัดการรับรู้ของประชาชนต่อความอยู่ดีมีสุขและให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ในการศึกษานี้จะใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและแนวคำถามใน

การสนทนากลุ่มประชาชนเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มา ตามรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ ดังนี้

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ตำแหน่งในชุมชน การรับข้อมูลข่าวสาร ลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปิดให้เลือกตอบและเติมข้อความ จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้เกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุข ในองค์ประกอบ 7 ด้าน ประกอบด้วย สุขภาพอนามัย ความรู้ ชีวิตการทำงาน รายได้ ชีวิตครอบครัว สภาพแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ โดยตอบว่าใช่ เมื่อการรับรู้ตรงกับข้อความที่ถาม ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน และตอบไม่ใช่หรือไม่แน่ใจเมื่อการรับรู้ไม่ตรงกับข้อความที่ถาม ให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

คะแนนรวมการรับรู้นำมาแบ่งระดับการรับรู้ เป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์คะแนนตามกลุ่ม ตามแนวคิดของ Best, 1977 (อ้างในวิโรจน์ หัตถา, 2547) และแนวคิดของ Danail, 1955 (อ้างใน วิโรจน์ หัตถา, 2547) โดยใช้คะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุด และนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับที่ต้องการแบ่ง ซึ่งในการศึกษานี้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย (ภาคผนวก ข)

2. แนวคำถามในการสนทนากลุ่มประชาชน มี 3 ข้อคำถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุข ในเรื่องของลักษณะ ความหมาย องค์ประกอบ และ แนวทางการสร้างความอยู่ดีมีสุข พร้อมเหตุผล

การตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

ด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity) ผู้ศึกษาได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการสาธารณสุข 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพชุมชน 1 ท่าน พิจารณาความตรงเนื้อหา และนำมาหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (content validity index) ได้ค่าความตรงด้านเนื้อหา เท่ากับ 0.95 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม จากนั้นนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่น

ด้านความเชื่อมั่น (reliability) ผู้ศึกษาได้นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่นกับประชาชนในหมู่บ้านที่มีขนาดหลังคาเรือนใกล้เคียง และอยู่ในตำบลเดียวกันกับหมู่บ้านที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ราย และนำข้อมูลที่ได้มา

5. นัดหมายประชาชนผู้สนใจในหมู่บ้านเพื่อเข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม โดยจัดทำการสนทนากลุ่มในกลุ่มประชาชนทั่วไป 1 ครั้ง และกลุ่มแกนนำหมู่บ้าน 1 ครั้ง กำหนดขนาดกลุ่มในการสนทนาประมาณ 8 - 15 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าเฉลี่ย ร้อยละ
3. ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มจะทำการวิเคราะห์ โดยการสรุปประเด็นและจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้